

NTNU/HiST 2020 – eventuell samlokalisering? Oppsummering av høringsuttalelsene

1. Oppfyller prosjektet styrets krav?	2
2. Lokaliseringsalternativene som virkemiddel for å nå NTNUs mål	5
3. Økonomisk risiko	14
4. Samlet vurdering – samlokalisering kontra tocampusmodell (tabell)	16
5. Veien videre	20

Bakgrunn

Dette dokumentet oppsummerer de innkomne høringsuttalelsene. Svarfrist var 10. april, men svar ble – etter purring pr. e-post 18. april – akseptert fram til 19. april kl. 12. I alt er det registrert *68 høringsuttalelser* (se tabellen i kapittel 4).

Høringsuttalelsene er systematisk gjennomgått i forhold til de fire hovedspørsmålene i høringsbrevet av 3. mars 2006:

- 1. I hvor stor grad tilfredsstiller utredningen de krav som Styret la til grunn i sitt vedtak av februar 2005?*
- 2. Alle de alternativene som er beskrevet har sine fordeler og ulemper. Det er av særlig interesse å få en vurdering av de ulike alternativene opp mot visjonen ”Internasjonalt fremragende 2020” og mot de mål, delmål og strategier som er formulert i NTNU strategidokument (KKK og innstillingen fra Hestnes II). I hvor stor grad vurderes de ulike alternativene som vist i utredningens scenarier som et egnet virkemiddel for å nå NTNUs strategiske målsettinger, å styreke NTNUs kjernevirksomhet (forskning, utdanning, formidling, nyskaping), og å fremme rekruttering, samfunnskontakt og internasjonalisering?*
- 3. I samlokaliseringsdebatten har betraktninger om økonomien i prosjektet stått sentralt. Det viser seg nå at det er betydelige forskjeller i hva de ulike alternativene representerer med hensyn til økonomiske muligheter og risiko. I hvor stor grad og på hvilke måter spiller økonomien i samlokaliseringsprosjektet en rolle for vurderingen av om det bør realiseres? Er noen av de foreslåtte lokaliseringsalternativene mer økonomisk forsvarlige enn andre?*
- 4. Ut fra en samle vurdering av tilgjengelig, relevant informasjon: Bør NTNU samlokalisere sin virksomhet på/ved Gløshaugen, eller videreutvikles med basis i dagens tocampusmodell?*

For å gi et bilde av hvordan høringsinstansene stiller seg til prosjektet ”NTNU 2020/HiST 2020 - eventuell samlokalisering”, er det for hvert høringsspørsmål laget en tabell som *kvantitativt fortolker* og oppsummerer høringsinstansenes synspunkter. Deretter er sentrale tema og argumenter *belyst kvalitativt* i form av sammendrag og sitater. De sitater og ytringer som er tatt med, er valgt enten fordi de uttrykker noe som går igjen i flere svar, eller at de tar opp andre vesentlige forhold, som er etterspurt i høringsbrevet. Studenttinget er studentenes formelle høringsinstans. For å få et bredere innsyn i studentenes oppfatninger er i noen grad også andre studentuttalelser gjengitt, men deres konklusjoner er ikke tatt med i tabellene. Disse studentuttalelsene er også gjort tilgjengelig for Styret sammen med de formelle høringsuttalelsene.

Etter allmøter, drøfting i ledermøter og i rådsorgan, er det i mange høringsinstanser *delte meninger* om prosjektet. Noen velger i sine uttalelser å presenterer argumenter for og mot samlokalisering uten nødvendigvis å konkludere. Langt fra alle høringsuttalelsene berører alle spørsmål eller er utvetydige i sin respons på spørsmålene i høringsbrevet. I tabellene er alle svar kategorisert i henhold til flertallets syn hos respektive høringsinstanser, noe som skjuler eventuelle vesentlige mindretall ved enkelte instanser. Dette er forsøkt komplettert kvalitativt ved å gjengi bredden av argumenter i svarene.

Vi mener at ved det relativt høye antall innkomne svar i forhold til antall tema, vil denne oppsummeringen forhåpentligvis ha en robusthet mht. å gjengi representative trender uavhengig av de metodiske svakheter som måtte forekomme i denne oppsummeringen.

1. Oppfyller prosjektet styrets krav?

I høringsbrevet stilte Rektor spørsmålet ”I hvor stor grad tilfredsstillere utredningen de krav som Styret la til grunn i sitt vedtak av februar 2005?” Styrets krav til prosjektet ”NTNU 2020/HiST 2020 – eventuell samlokalisering” var som følger:

- Økonomien, inklusive risikoeksponering, skal være tilfredsstillende og slik at prosjektet ikke vil gå ut over kjernevirksomheten undervisning og forskning.
- Organiseringen skal være tilfredsstillende slik at det strategiske fokus ikke trekkes vekk fra kjernevirksomheten.
- Trondheim kommunes bidrag skal være klarlagt.
- Statens posisjon skal være avklart.
- Partner skal være identifisert.
- Saksgrunnlaget for et hovedprosjekt etter mars 2006 skal inneholde en tredjeparts verifikasjon av beregninger og konklusjoner.
- En mulig utvikling av Dragvoll i en tocampusløsning illustreres konseptuelt.

Allerede ved høringens start var det kjent at fire punkter ikke ville være avklart innen høringsfristen. Det var verifisering fra tredjepart, statens holdning som innebærer en sannsynlig stortingsbehandling, endelig identifisering av partner og kommunens vedtak. Mange av høringsinstansene konstaterer det samme.

2/3 av høringsinstansene har synspunkter på om styrets krav til organisering og økonomi er oppfylt. Det er forsøkt oppsummert i tabellen nedenfor. Et mindretall mener at prosjektet kan gjennomføres uten at det nødvendigvis må gå ut over kjernevirksomheten.

Flertallet mener at samlokaliseringsprosjektet vil være økonomisk risikofylt og vil det ta mye av organisasjonens oppmerksomhet bort fra kjernevirksomheten. Marginale faglige gevinster forsvarer ikke en slik risiko og ressursinnsats.

Prosjektet tilfredsstillende så vidt mulig Styrets krav	Prosjektet tilfredsstillende ikke Styrets krav	Ikke tatt stilling til
12 % (8 ¹)	57 % (39 ²)	31 % (21 ³)

1/3 av høringsinstansene oppgir at de ikke har gått ned i detaljene og lar spørsmålet stå ubesvart. Det forekommer også kommentar som ”Vi regner med at Styret selv vet best om utredningen tilfredsstillende de krav Styret har satt” (HF-IKM). For de som har gått inn på dette spørsmålet, synes det å være en klar parallellitet for den enkelte høringsinstans mellom dens holdning til økonomiaspektet og dens holdning til det organisatoriske.

Av overordnede kommentarer som kan ha en prinsipiell side, mener flere at det er en svakhet at ”Utredningen har ikke hovedfokus på faglig kvalitet og hvordan faglig kvalitet kan understøttes av lokalisering. Rapporten belyser i vesentlig grad de fysiske og økonomiske sider ved samlokalisering, men gir ikke det grunnlaget som trengs for å se dette i sammenheng med det faglige innholdet i NTNUs kjernevirksomhet, eller faktorene som kritisk påvirker dette” (IVT).

Økonomien, inklusive risikoeksponering, skal være tilfredsstillende og slik at prosjektet ikke vil gå ut over kjernevirksomheten undervisning og forskning

Høringsinstansene som mener prosjektet/utredningen er *tilfredsstillende* ut fra forutsetningene Styret har satt, kommer fra hele bredden av NTNUs fagmiljø. De konstaterer at den fremlagte rapport er et bra grunnlag for å ta stilling i saken (AB, AB-BKFF), eller at hovedrapporten framtrer som et solid stykke arbeid (HF-IM), og konstaterer at risiko er overført til privat partner (AB-BYPLAN).

De høringsinstansene som mener at styrets krav til det økonomiske utredningsarbeidet *ikke er tilfredsstillende* ut fra forutsetningene, er først og fremst bekymret over at et samlokaliseringsprosjekt vil medføre en uakseptabel økonomisk risiko som går ut over kjernevirksomheten.

Det er bekymring over at Stortinget ikke vil få behandlet saken før i 2008, og at NTNU derfor kan gå inn i 2–3 år med stor usikkerhet om fremtiden, med ditto konsekvenser for NTNUs attraktivitet for forskere og studenter (IME).

Det vises for øvrig til hørings spørsmål 3 om økonomisk risikovurdering.

¹ AB, AB-BKFF, AB-BYPLA, DMF, HF-IM, IME-IMF, UBiT, SiT.

² AB-BKHT, AB-BKPF, DMF-ISM, HF, HF-FI, HF-IAR, HF-IHK, HF-IKM, HF-ISK, HF-KULT, IME, IME-ITK, IME-IET, IVT, IVT-BAT, IVT-EPT, IVT-IGB, IVT-IMT, IVT-IPK, IVT-IVM, NT, NT-IBI, NT-IBT, NT-IFY, NT-IMT, SVT, SVT-IØT, SVT-ISØ, SVT-ISS, SVT-PED, SVT-PSY, SVT-PLU, SVT-SANT, SVT-NOSEB, SVT-VILL, Forskerforbundet, NTL, Parat, Studenttinget.

³ AB-KiT, DMF-LBK, DMF-INM, HF-IMF, HF-INL, IME-IDI, IME-ITEM, IME-ELKRAF, IVT-IPM, IVT-KT, NT-IKJ, NT-IKP, SVT-GEOG, SVT-ISH, SVT-BEV, VM, DION, Tekna, AMU, LMU, HiST.

Organiseringen skal være tilfredsstillende slik at det strategiske fokus ikke trekkes vekk fra kjernevirksomheten

I spørsmålet om organisering referer høringsinstansene både til den prosess vi har vært gjennom, så vel som den videre prosessen knyttet til behovsvurdering og arealplanlegging, byggeperiode og innflytting.

Alle kan være enige om at organisering av slike store prosjekter er krevende. Av de som likevel er positive uttrykker DMF det slik, idet de henviser til egen erfaring med utbyggingen av St.Olavs hospital: ”Det strategiske fokus har vært stort til tross betydelig fokus på utbyggingen av universitetssykehuset. ...omfattende byggeprosess i NTNU kan gjennomføres samtidig med fokus på vekst og omstilling av kjernevirksomhet.” Også AB-BYPLAN mener dette går greit, ved at en *prosjektorganisasjon* håndterer prosjektet, mens en operativ ledelse tar seg av NTNUs kjernevirksomhet. Studentrådet ved IME tror ikke tap av fokus på kjernevirksomheten blir noe stort problem, og at det vil bare gjelde unntaksvis.

Andre høringsinstanser viser til sine erfaringer med ulemper både ved flytteprosesser og byggevirksomhet, som ved Realfagbygget og flytting fra Lade til Dragvoll, og at slike *bygge- og flytteprosesser* kan være kritisk for doktorgradsstudenter som er utsatt for vedvarende tidspress (DION). Det uttrykkes også bekymring over å overlate en så vidt viktig utbygging med klare faglige siktemål og stort økonomisk omfang til universitetsadministrasjonen (SVT-PSY, SVT-IØT).

Følgende uttalelse favner nok manges bekymring: ”Internasjonalt framifrå er eit ambisiøst mål. Vi er redde for at ein samlokaliseringsprosess lett kan vise seg å bli ei direkte hindring for å nå målet, ved at store ressursar – økonomiske og andre – blir brukte på samlokalisering i staden for tiltak som direkte kan bidra til verkeleggjering av visjonen om å bli internasjonalt framifrå. For å bli internasjonalt framifrå må NTNU *bruke sine ressursar på innhald, ikkje på form*, altså på utvikling av det faglege, ikkje på lokalisering” (HF-INL). Denne bekymring for prioriteringene kommer igjen i flere varianter, som at ”samlokaliseringsprosessen kom på tross av virksomheten i større grad enn på grunn av den” (PARAT), og at ”Strategi og målutviklingen har kommet i feil rekkefølge i forhold til samlokaliseringdiskusjonen” (AB-BKPF).

Av andre refleksjoner kan en merke seg ønsker om ”konsekvensanalyse” eller ”samfunnsøkonomisk analyse”, som vanlig ved så store prosjekter (IVT-IGB, IVT-BAT).

Et moment som kommer igjen i flere svar er sammenhengen mellom motivasjon hos de ansatte (instituttledere nevnes spesielt) og potensiell suksess, både for et eventuelt samlokaliseringsprosjekt og for NTNUs internasjonale ambisjoner. Følgende utsagn kan representere disse: ”*Enkeltindividets motivasjon* for fellesskapet vil alltid være en nøkkelfaktor for suksess i kunnskapsorganisasjoner. ... sentral oppgave for NTNUs ledelse/styre å arbeide for sterkere positiv motivasjon for felles aksepterte ambisjoner. I en slik vurdering er vedtak om samlokalisering lite hensiktsmessig” (SVT-INDØK).

Tilrettelegging for *faglig samarbeid* internt og med eksterne samarbeidspartnere er viktigere enn en- eller tocampusløsning, hevdes det fra flere hold. Bl.a. i arkitektmiljøene ser mange for seg ”et tredje scenario” med en desentralisert modell med samlokalisering av sterke og dynamiske miljøer i aksene Gløshaugen – Midtbyen. Dragvoll kan beholdes.

Trondheim kommunes bidrag skal være klarlagt; Statens posisjon skal være avklart; Partner skal være identifisert; Saksgrunnlaget skal inneholde en tredjeparts verifikasjon av beregningene og konklusjonene

Disse spørsmålene er sett under ett, da de har det fellestrekk at de kan avgjøres relativt summarisk, og var som nevnt kjent ved høringsinvitasjonen. Av de fleste høringsinstansene som har kommentert dem er oppfatningen naturlig nok at de ikke er avklart.

NTL er spesielt opptatt av at modellen med *prosjektallianse/partnering* presenteres på en oppsiktsvekkende ukritisk måte, og at påstandene aldri har vært vitenskapelig verifisert. Selv om økonomisk risiko skal overdras på partnere er mange tvilende til om dette vil kunne fungere så ideelt i virkeligheten (IVT). (Synspunkter på partnering behandles nærmere under hørings spørsmål 3).

Flere kommenterer at dette synes mest som et *byutviklingsprosjekt*, snarere enn et faglig begrunnet prosjekt. Det er også bekymring over at NTNU vil kunne sette seg i et uheldig avhengighetsforhold vis-a-vis kommunen, da det er uklart i hvilken grad Trondheim kommune virkelig vil stille opp for å realisere samlokalisering. (Forskerforb., IVT)

Konseptuell illustrasjon av en mulig utvikling av Dragvoll i en tocampusløsning

Alle de ca. 12 høringsinstansene som berører dette temaet ønsker seg en bedre utredning av den mulige utvikling av Dragvoll i en tocampusløsning.

2. Lokaliseringsalternativene som virkemiddel for å nå NTNUs mål

Høringsinstansene ble invitert til å vurdere i hvor stor grad de ulike lokaliseringalternativene er et egnet virkemiddel for:

- å nå NTNUs mål og strategier (NTNU 2010 – Kreativ, konstruktiv, kritisk) og
- å nærme seg visjonen ”Internasjonalt fremragende 2020” (Hestnes II).

Mange høringsinstanser vurderer for- og motargumenter for samlokalisering og to-campusmodell, og så å si alle svarer på det de oppfatter som hovedspørsmålet:

Vil samlokalisering bidra til å fremme NTNUs mål og framtidvisjon?

Flertallet er av den oppfatning at campusalternativene har liten betydning for NTNUs måloppnåelse hva gjelder tverrfaglig virksomhet, faglig kvalitet og internasjonalisering. Av de som mener det vil kunne bidra, legges det særlig vekt på studentenes mulighet til å ta fag på tvers, bedring av studentmiljø og positive effekter på studentrekruttering.

Samlokalisering vil kunne bidra til å fremme NTNUs mål og visjon	Samlokalisering har liten betydning for NTNUs måloppnåelse	Ikke tatt stilling til
26 % (18) ⁴	65 % (44) ⁵	9 % (6) ⁶

⁴ AB, AB-BKFF, AB-BKPF, AB-BYPLAN, DMF, DMF-INM, DMF-LBK, HF-IM, IME-IMF, IME-ITEM, NT-BIO, SVT-GEOG, SVT-ISØ, SVT-PLU, SVT-PSY, SVT-BEV, STi, SiT.

⁵ AB-KIT, AB-BKHT, DMF-ISM, HF, HF-KULT, HF-ISK, HF-FI, HF-IAR, HF-IHK, HF-IKM, HF-IFS, HF-INL, IME, IME-IDI, IME-IET, IME-ELKRAF, IME-ITK, IVT, IVT-BAT, IVT-KT, IVT-EPT, IVT-IGB, IVT-IMT, IVT-IPK, IVT-IVM, NT, NT-IBT, NT-IFY, NT-IKP, NT-IKJ, NT-IMT, SVT, SVT-IØT, SVT-ISH, SVT-ISS, SVT-PED, SVT-SANT, SVT-NOSEB, SVT-VILL, VM, Forskerforbundet, NTL, Parat, Tekna.

Høringsinstansene vurderer lokaliseringalternativene i forhold til sentrale elementer i NTNUs strategier og framtidsvisjon:

- Visjonen ”Internasjonalt fremragende 2020”
- Teknisk-naturvitenskapelig hovedprofil
- Tverrfaglig undervisning og forskning
- Rekruttering av studenter og ansatte
- NTNUs kultur og identitet

Høringsinstansene har også kommentarer til konkrete forslag i utredningen og til forhold som ønskes bedre utredet:

- Læringscenter
- Campusutforming
- Forholdet til HiST

Visjonen ”Internasjonalt fremragende 2020”

Visjonen ”Internasjonalt fremragende 2020” er en ressurskrevende, men ønskelig ambisjon (IVT-IVM) som ser ut til å ha bred oppslutning spesielt innenfor den *teknisk-naturvitenskapelige hovedprofilen* (IVT, IME, NT, DMF, men også SVT).

De fleste gir uttrykk for at ”Samlokalisering er ikke riktig strategi for å styrke kjernevirksomheten og gjøre NTNU internasjonalt ledende. Ønskede gevinster – tverrfaglighet og faglig kvalitet – synes i høyden å være marginale i forhold til den ressursbruk en samlokalisering vil innebære” (IME-IET). Samlokalisering vil snarere *trekke fokus bort* fra nødvendig utvikling av NTNU mot denne visjonen (DMF-ISM) og forverre NTNUs stilling nasjonalt og internasjonalt (IVT-IGP, NT-FY). ”For å bli internasjonalt ledende må NTNU bruke sine ressurser på innhold, ikke på form” (NTL). For internasjonal fremragende forskning er internasjonal orientering og internasjonalt samarbeid vesentlig, ikke samlokalisering (SVT-ISØ).

”Å nå målet om å bli et av Europas ledende universiteter krever store *økonomiske ressurser*. Disse må settes direkte inn i oppgaven å styrke undervisning og forskning på prioriterte områder” (NT-IBT). ”Skal universitetet bli mer konkurransedyktig må fagmiljøene og ledelsen *prioritere* å arbeide systematisk for økt rekruttering av høyt kvalifisert vitenskapelig personell og studenter, systematisk heve kvaliteten på forskning og undervisning og etablere flere attraktive internasjonale masterprogram” (IME-ELKRAF). ”Det er en rekke *andre virkemidler* som i stedet krever NTNU-ledelsens innsats; som for eksempel forbedring av lokale læringsmiljø, publikasjonskultur, profesjonalisering av ekstern finansiert aktivitet, videreutvikling av samarbeidsformer som tematiske satsingsområder, virtuelle sentermodeller og store samordnede satsninger innen forskning” (IVT-IPT).

⁶ IVT-IPM, UBiT, DION, AMU, LMU, HiST.

Teknisk-naturvitenskapelig hovedprofil – egne behov og forholdet til HiST

Visjonen ”Internasjonalt fremragende 2020” opptar de fleste teknisk-naturvitenskapelige fagmiljøene. De er også opptatt av arealmessige behov på Gløshaugen, framtidige ekspansjonsmuligheter og forholdet til HiST.

Arealmessige behov på Gløshaugen og framtidig ekspansjon

Samlokaliseringforslaget fokuserer i stor grad på å løse Dragvolls arealmessige behov. ”En bedre redegjørelse for hvordan NTNUs teknisk-naturvitenskapelige hovedprofil vil styrkes og utvikles ved en samlokalisert løsning savnes. Det er ikke foretatt noen analyser av om dagens struktur og geografiske plassering av institutter er optimalt plassert i forhold til hverandre. Det er grunn til å tro at dagens geografi for det som kalles ”Gløshaugen-instituttene” ikke er optimal. Prosjektskissen gir lite informasjon om forbedringer” (IVT-IPK). ”Vi savner planer for *refordeling og nødvendig oppgradering* av lokalene på Gløshaugen. Vi unner Dragvoll nye lokaler, men frykter fornyelsespause for Gløshaugen-miljøene inntil nybyggene er ferdige” (NT-IBT). Opprusting av arealer, ikke minst nære studentarbeidsplasser kombinert med tilgang for studenter i egnede laboratorier, er tiltak som vil øke kvaliteten for teknologimiljøenes virksomhet (IVT-KT).

Fakultet for arkitektur og billedkunst ber om at samlokalisering av fakultetets institutter settes på dagsorden. For dem er nærhet til teknologi viktig ved siden av bynærhet og nærhet til de andre kunstnerisk-estetiske fagene. Fakultetet ber om at et alternativ med delvis salg av tomter på Dragvoll bør vurderes som en *ny mellomløsning* som kan gi NTNU de ressursene som er nødvendige for videre utvikling av et mer sentrumsnært universitet.

Flere mener også at samlokalisering kan svekke hovedprofilen ved at samlokalisering vil legge stort *arealmessig press på Gløshaugen-området* og begrense utviklingsmulighetene for de fagene som nå er lokalisert der (IVT, IVT-IMT). Ytterligere fortetting er lite ønskelig. Det begynner allerede å bli knapt med grøntarealer og gjennomgangstrafikken er i overkant av det som er ønskelig i forhold til trivsel, miljø og sikkerhet (IVT-KT).

Forholdet til HiST – faglig og arealmessige betraktninger

Teknologimiljøene ser med få unntak ingen gevinster ved et tettere samarbeid med *HiST-teknologi*. Snarere frykter man tvert imot ”et press om fusjon av HiST og NTNU. En slik fusjon kan lede til regionalisering av universitetet, noe som er i strid med ønsket om internasjonalisering” (IME, IME-IMF, IVT-EPT).

Det er behov for å vurdere arbeidsdelingen mellom universitet og høyskole. Institusjonene har forskjellige roller (NT-IKP). ”Bachelorutdanningene på HiST og NTNU har ulike siktemål og oppgaver og slik bør det fortsatt være. De tekniske universitetene vi liker å sammenlikne oss med, har alle sine egne akademiske orienterte ”undergraduate”-program av høy kvalitet” (IME).

Ett fagmiljø gir uttrykk for en mer positiv holdning til HiST-teknologi, men støtter ikke en organisatorisk integrering: ”Laborativeressursene på Gløshaugen vil kunne utnyttes bedre ved at teknologidelen av HiST lokaliseres nært Gløshaugen (dvs. alternativene 2A, 1A og 1B) (IVT-IPK).

For øvrig er det knapt noen som direkte kommenterer de alternative forslagene til plasseringen av HiST-teknologi sør for Realfagbygget (scenarie 2B) eller ved Høgskole-

ringen (scenarie 2C). Man får likevel inntrykk av at teknologimiljøene kan leve med en lokalisering av HiST i området Øya/Teknobyen, men at NTNUs tomter på Gløshaugen, i Høgskoledalen og Lerkendalområdet bør *reserveres for NTNUs framtidige utviklingsbehov* (IVT-KT).

SVT-ISØ oppsummerer problemstillingen slik: ”Det grunnleggende spørsmålet er om det ønskelig at HiST er lokalisert inne på NTNU sin campus uten at det skal ha institusjonelle konsekvenser.” Dette berører det foreslåtte felles læringscenteret så vel som plassering av HiSTs avdelinger. De teknisk-naturvitenskapelige fakultetene konkluderer at ”HiST må stå ansvarlig for egne byggeplaner. NTNU må ikke utsette seg for økonomisk risiko for å oppnå bygningsmessig nærhet til HiST” (NT-IBT).

Tverrfaglig forskning og undervisning

Med svært få unntak (IME-IMF), synes det å være enighet om samlokalisering har liten betydning for å fremme *forskningssamarbeid*. Forutsetningen for tverrfaglig samarbeid er at det er ”*fagleg grunnlag for det og vilje til det, uavhengig av avstandar*” (HF-INL).

Det er et visst potensial for den *brede* tverrfaglighet mellom humaniora-samfunnsvitenskap på den ene side og teknologi-naturvitenskap-medisin på den annen. Og fagmiljøer fra begge campus viser til god erfaring fra forskningssamarbeid innenfor NTNU uten at lokalisering har vært noe hinder for det (HF-ISK, IVT-KT, IVT-IPK). ”Noen km avstand må i internasjonal målestokk regnes som korte avstander som lett forseres ved hyppig pendelbussforbindelse” (SVT-NOSEB).

Samtidig påpeker enkelte at ”Suksessrikt tverrfaglig samarbeid er i hovedsak basert på samhandling mellom *nært* beslektede fagmiljø” (NT). Erfaringen fra Realfagbygget viser at samlokalisering legger til rette for, men ikke nødvendigvis utløser ”den store tverrfaglige gevinsten” ved NTNU (NT-IBI). Ut fra målet om å bli internasjonalt ledende vil det være viktigere å dyrke internasjonalt samarbeid enn samarbeid med kolleger ved NTNU (SVT-IØT).

Fysisk nærhet er stadig mindre viktig i en *digital verden* (AB-BHT, IDI). Kommunikasjon og samarbeid over nettet er spesielt effektivt når de som samarbeider har truffet hverandre og blitt kjent (IME-IDI). NTNUs engasjement i europeisk og internasjonalt forskningssamarbeid illustrerer det. Også på utdanningsområdet går utviklingen i retning av at undervisning gjøres tilgjengelig mer uavhengig av hvor studentene oppholder seg (IME-IDI).

På generelt grunnlag ser mange at det for *studentene* kan bli enklere å ta fag på tvers i en samlet campus enn med dagens tocampusmodell. Dette målbæres ikke minst av studentene selv som foruten det undervisningsmessige også ser verdier i et mer levende studentsosialt miljø. Økt kontakt mellom ulike fagkulturer vil bidra til å skape større respekt, mer vilje til samarbeid og utveksling av fagkunnskap, samt bidra til å bygge en felles identitet for NTNU-studentene (STI m.fl.). Til argumentene hører også at tverrfaglige studietilbud vil kunne fremme mer allsidige ferdigheter hos studentene, og de vil få et mer allsidig bilde av samfunnets utfordringer.

Høringsinstansene viser spesielt til følgende fagområder der samlokalisering vil være gunstig for å gjøre undervisningshverdagen mer effektiv:

- *Helsefag* – DMF ser store fordeler ved større nærhet til HiST-helsefag.
- *Eksperimentelle fag* – Også deler av de eksperimentelle fagene ved HF/SVT vil kunne dra nytte av større nærhet til Gløshaugen/Øya, mener DMF. Geografi og bevegelsesvitenskap (SVT) ser også det.
- *Økonomiske fag* – Undervisningssamarbeidet mellom HiST-TØH og NTNUs samfunnsøkonomi og industriell økonomi ville bli enklere med gangavstand mellom fagmiljøene (IVT-IPK).
- *Lærerutdanningen* – Med tanke på realfagutdanning vil samlokalisering være gunstig (SVT-PLU). Nærhet til HiSTs lærerutdanning vil også være positivt (HF).
- *Praktisk-estetiske fag* – Samling av fagmiljøene på Kalvskinnet ville gi nærhet til byens kulturinstitusjoner der disse miljøene rekrutterer lærerkrefter fra og til den akademiske forskningen. Institutt for musikk holder til på Dragvoll og i leide lokaler i byen, men risikoen ved samlokaliseringssprosjektet er for stor, mener HF.

Flere fagmiljøer som har erfaring fra tverrfaglig undervisnings- og forskningssamarbeid, mener at samlokalisering har begrenset betydning. Barrierene for tverrfaglig samarbeid er snarere økonomiske og organisatoriske (AB-BHT). Man bør heller satse på å utvikle *insentiver* som fremmer tverrfaglige studie- og forskningsprogram (IME-ITK).

Flere forhold trekkes fram:

- Samlokaliseringsforslaget er *ikke tett nok* for at studenter skal ta fag på tvers (HF).
- Største hinder for å ta fag på tvers er knyttet til *forkunnskapskrav og studieplan* organisering (HF). For humanister og samfunnsvitere er det lite aktuelt å ta emner i teknologi, realfag og medisin pga. forkunnskapskrav og lukkede studieløp. Motsatt vei tilbys humanistiske og samfunnsvitenskapelige emner allerede i dag på Gløshaugen (SVT-ISS).
- Det er også begrenset hvor *relevant* det er for studentene å ta flere fag på tvers. For teknologistudentene er det ikke grunnlag for noen vesentlig utvidelse av fagtilbudet i retning humaniora og samfunnsvitenskap (IVT).
- Det er viktigere at *budsjettmodellen* endres slik at tverrfaglig undervisning blir økonomisk gjennomførbart (HF-KULT). ”Dagens modell motvirker i realiteten samarbeidstanker og tverrfaglighet ved NTNU, spesielt på undervisningssiden hvor produksjonsresultater ned på individnivå er avgjørende for de operative enheters økonomi” (IVT-IGB).
- Det er også behov for *samhandlingsarenaer*. HF foreslår et ”tverrfaglighetens hus” eller andre temporære oppholdssteder der forskere og studenter fra ulike fag samarbeider i avgrensede perioder. Inkubator og prosjekthotell er andre slike eksempler (IVT-IVM).

Læringscenter på Dragvoll og Gløshaugen

De fleste høringsinstansene uttaler seg om læringscenterkonseptet og skiller mellom forslagene på Dragvoll og på Gløshaugen. Av de som går inn for en videreutvikling av de to campusene, er det bred tilslutning til bygging av et læringscenter på Dragvoll. I en kompakt campus mener man at et læringscenter vil fungere godt selv om man også her ønsker at høyere grads studenter kan sitte i nærheten av sine fagmiljøer. Det ligger i planene at Dragvoll også skal få økt sitt kontorareal for å imøtekomme behovene for arbeidsplasser til høyere grads studenter, stipendiater og ekstern finansiert virksomhet.

Sentralisert kontra desentralisert læringscenter

Med unntak av Studenttinget og UBiT, går både Gløshaugen og Dragvoll-miljøene som kommenterer dette i mot det foreslåtte læringscenteret på Gløshaugen. Hovedargumentet er at et stort sentralisert læringscenter er et foreldet konsept, man må satse på en *desentralisert modell* med nærhet til fagmiljøene (IVT). Læring skjer best der det er nær kontakt mellom student og lærer, og ved at studenter tidlig i studiet trekkes inn i fagmiljøenes forskningsaktivitet. Dette ivaretas ikke av det foreslåtte læringscenteret (NT, IME-IDI). Et læringscenter vil ”aldri bli den primære læringsarena for studenter flest. Det vitale studiemiljøet må knyttes nært opp til det enkelte faginstitutt” (SVT-PLU).

Det vil dessuten være betydelig gangavstand fra fagmiljøene til dels både på Gløshaugen (IVT) og den foreslåtte Elvecampusen (SVT, HF).

Læringscenterets funksjoner

Læringscenterets funksjon og innhold er relativt vagt formulert i utredningen. Effektivisering av *bibliotekfunksjonen* er en del av læringscenterkonseptet. På den ene side spiller biblioteket en mindre rolle i kunnskapsformidling når faglitteratur digitaliseres (NT-IBT), på den annen side er det et ønske å ”beholde i nærmiljøet den informasjonsressursen fagbiblioteket er.” Et fagmiljø foreslår at man utreder nærmere forholdet mellom læringscenter og lokale fagbibliotek (AB-BHT). UBiT ser også dette og kommenterer at ”Rasjonaliserings- og samordningsgevinsten kan lett forsvinne hvis dårlige sentrale løsninger provoserer fram en ny fakultets- og instituttbibliotekstruktur.”

”Læringscenteret bør utvikles til et konsept som er mer enn et utvidet bibliotek” (SVT-VILL). Det er flere tanker om funksjoner som kunne være egnet i et læringscenter eller som eventuelt kunne vært løst på annen måte. Det kunne for eksempel fungere som et senter for *studentsosial aktivitet* (STi) og som en sentral *læringsressurs og støttefunksjon* i fagmiljøenes pedagogiske arbeid (SVT-PLU).

Læringscenteret dekker ikke behov for *etter- og videreutdanning, større internasjonale konferanser* (IVT) eller en storstue med plass til 4–5000 personer hvor immatrikulering og konferanser kan foregå (AMU). Men utredningen antyder at slike funksjoner kan dekkes i et eventuelt eksternt finansiert konferansesenter ved Lerkendal stadion.

Læringscenteret kan også sees som et *tilskudd til byens kulturliv*. Et stort læringscenter på Hesthagen gir større tilgjengelighet for byens befolkning og studentene enn en delt løsning, hevder AB-BKPF.

Finansieringsmodellen

De finansielle forutsetningene er ulike i samlokaliseringsmodellen og i tocampusmodellen (Forskerforbundet). I tocampusmodell 1B forutsettes at bibliotek og læringscenter finansieres innenfor rammen av prosjektet, mens det er lagt inn i forutsetningene for gjennomføring av samlokaliseringsprosjektet (2A) at dette finansieres over statsbudsjettet. Flere mener derfor at det er betydelig usikkerhet knyttet til finansieringen av læringscenteret i samlokaliseringsmodellen (DMF-ISM). Hva skjer hvis staten ikke bidrar? Det kan enten gjøre det vanskelig å realisere andre elementer i samlokaliseringsprosjektet til den kvalitet og det arealvolum som er forespeilet (HF-INL), eller det kan gå utover NTNUs driftsbudsjett (SVT anslår kostnaden til 30-40 mill kr/år).

HF viser til akutt behov for læringsarealer og bibliotek på Dragvoll og mener ”Det vesentlige nå er å få fortgang i saken...I rapporten foreligger kreative planer for finansiering av læringscenter... Det er imidlertid viktig at dette blir et sikkert konsept som bringer reelle forbedringer i studiesituasjonen for våre studenter.”

Rekruttering av studenter og ansatte

Høringsinstansene kommenterer hvorvidt samlokalisering har innvirkning på rekruttering av studenter og ansatte ut fra flere innfallsvinkler.

Attraktiv campus – funksjonell og nært samarbeidspartnere

DMF, AB, HF-IM og studentene er de mest positive til samlokalisering. ”Det er overveiende sannsynlig at samlokalisering vil fremme rekruttering og øke kontakten med byens øvrige befolkning, næringslivet og andre samfunnsinstitusjoner” (STI). Mulighetene til å få mer funksjonelle lokaler og større nærhet til samarbeidspartnere framheves som fortrinn ved samlokalisering rundt Gløshaugen og utvikling av et *bynært universitet* (AB). Studentrådet ved IME peker på at samlokalisering også er et bidrag til endring av trender med hensyn til fagmiljøenes forståelse av og samarbeid med hverandre.

I internasjonalt perspektiv, kan NTNU på den annen side aldri konkurrere med verdensbyer i urbanitet. Derimot verdsettes Dragvolls miljø og grønne omgivelser av mange utenlandske gjester (SVT-NOSEB). Sats heller på *andre kvaliteter* som natur, god plass og moderate trafikkproblemer, foreslår Institutt for moderne fremmedspråk (HF).

Campusutvikling på Dragvoll kombinert med bydelsutvikling og tilrettelegging for randsonaktivitet vil imidlertid være positivt for kvalitetsutvikling og rekruttering til disse fagmiljøene, påpeker HF-fakultetet.

Faglig kvalitet

Flere er ”skeptiske til at en mer moderne og attraktiv campus integrert i byen, er tilstrekkelig til å rekruttere de beste studentene. Vi tror de i større grad går etter kvalitet og internasjonal anseelse” (IVT-IPK). ”Det som skal til for å få de dyktige studentene til å velge NTNU er fremragende forskere og lærere og et spennende og krevende læringsmiljø, ikke gangavstanden til sentrum” (SVT-ISS).

Estetikk og miljø

Resultatet av samlokaliseringen er ikke bare avhengig av valgt modell, men også hvordan modellen blir konkretisert gjennom byggeprosessen. ”Internasjonalt framragende arkitektur som hjem for nye NTNU vil gi omverden signaler om at NTNU er et universitet som er preget av kreativitet og innovasjon. Medieomtale gir reklameverdi v/rekruttering av studenter og ansatte”(AB).

Fremtidstro og optimisme

Høringsinstansenes bekymring for at samlokaliseringsprosjektet vil ta oppmerksomhet bort fra kjernevirksomheten og dermed sette NTNU mindre i stand til å nå sine faglige mål, vil også ha innvirkning på ”den fremtidstro og optimisme som er nødvendig for å kunne konkurrere om forskere så vel som studentene på den internasjonale arena” (IME).

NTNUs kultur og identitet

Studentene og fagmiljøer ved HF, SVT og DMF kommenterer argumentet fra Hestnes II-utvalget om at samlokalisering kan fremme utviklingen av en felles kultur og NTNU identitet. ”NTNU-identiteten vil styrkes ved at studenter og ansatte omgås oftere og blir kjent med hverandres faglige aktivitet. NTNU vil forbindes med et enhetlig, felles geografisk område og lettere bygge opp NTNU som merkevare” (DMF). Størst betydning ved en samlokalisering er bygging av felles identitet, og større forståelse for de faglige utfordringene (Studentrådet, HF).

Men andre forhold kan være vel så viktige for at ansatte og studenter skal knytte identitet til NTNU. Det dreier seg om fagmiljøenes *synlighet* internt og eksternt (HF, HF-ISK), og om gjensidig *respekt* for kulturelt mangfold som en verdi i seg selv (HF-IKM, VM, Forskerforbundet). ”Å snakke om *en* NTNU-identitet dekker over det mangfold dette universitetet innbefatter og er heller ikke i tråd med den fleksibilitet som kreves i dagens samfunns- og arbeidsliv” (SVT-NOSEB).

Flere er inne på at de gamle skillelinjene mellom AVH og NTH vekkes til live igjen i diskusjonene om samlokalisering kontra tocampus-modell. Man risikerer å segmentere en oppdeling av universitetet i en teknologisk del og en samfunnsvitenskapelig/humanistisk del ved tocampusløsningen (AB-IKPF).

Campusutforming

Fagmiljøer ved Fakultet for arkitektur ser at samlokalisering åpner muligheter for at NTNU kan gjennomføre en kvalitativ helhetlig plan og utforming av området rundt Gløshaugen enn om det utvikles gjennom uavhengige enkeltprosjekter. Noen ser samlokalisering som mulighet til å løse dagens arealmangel eller til å samle fagmiljøer, andre er skeptiske til arealmessig fortetting rundt Gløshaugen og konsekvensene av dette for arbeidsmiljø og ytre miljø.

Utviklingsmuligheter – Kalvskinnet

Utredningen fokuserer i hovedsak på å imøtekomme Dragvoll-miljøenes arealbehov og bygging av læringscenter på Gløshaugen. Vitenskapsmuseet, Fakultet for arkitektur og billedkunst og Institutt for musikk (HF) mener at de muligheter som ligger i utvikling av Kalvskinnet bør utredes enten man velger samlokalisering eller tocampus-modell. Man ser for seg tre hovedelementer:

- et nasjonalt forsknings- og utredningscenter for *naturforvaltning* gjennom samlokalisering av (NINA, Artsdatabanken og VM)
- et senter for *senter for de praktiske kunstnerisk-estetiske fag* (eks. musikk, kunst og arkitektur, film og teater). NTNU leier lokaler for musikk og Kunstakademiet.
- *kunnskapsbasert opplevelse* (Vitensenteret, FAROS, VM)

Arbeidsmiljø for studenter og ansatte

Studentenes læringsmiljø kommenteres av Studenttinget, Læringsmiljøutvalget og Studentsamskipnaden. Læringsmiljøutvalget legger bl.a. vekt på følgende faktorer av betydning for campusutforming uavhengig av valgt campusmodell:

- studentenes velferdstilbud: Samlokalisering kan gi stordriftsfordeler som kan gi bedre velferdstilbud – eks. kantiner og idrettsbygg (jf. Studentsamskipnadens uttalelse).

- studentaktiviteter: Fysisk tilrettelegging og integrering av frivillighetskulturen i læringsmiljøet vil være et pluss for rekruttering av studenter.
- tilgjengelighet: Universell utforming må prioriteres. Rådgivningstjenester kan gjøres lettere tilgjengelig og samles i et felles campus og læringsssenter.
- læringsrommet: Behov for fleksible læringsrom, flere grupperom og tilrettelegging for IKT-støttede undervisningsformer.

Flere høringsinstanser stiller spørsmål ved utredningens *beregninger av arealbehov*. AMU mener at både kontorstøtteareal og teknisk støtteareal er for lavt beregnet. I prosjektet legges til grunn et forhold mellom brutto- og nettoareal på 1,65, som er litt lavere enn Realfagbyggets 1,7. Brukere i Realfagbygget melder om at det er få sosiale uformelle møteplasser i nærmiljøene der. DION er inne på det samme. Ved etablering av læringsssenter og de foreslåtte innsparinger i vrimelearealer som foreslås, fryktes det at de naturlige møteplassene lokalt i fagmiljøene vil vike til fordel for generelle møteplasser. ”Dette kan virke negativt på kommunikasjons-, relasjon- og identitetsbygging i den enkelte enhet” (SVT-PLU).

Det advares også mot *stor utnyttelsesgrad* i planene med negative effekter for uterom og dagslys. Bygningsmessig fortetting gir også økt risiko for forurensning fra laboratorienes ventilasjonsanlegg til friskluftsinntak i nærliggende bygg, påpeker AMU. Det er viktig å beholde de grønne bakkene og unngå bygging langs Høgskoledalen (AMU).

Fagmiljøene i arkitektur mener det er viktig å sette høye *kvalitetskrav* til den nye bebyggelsen, både estetisk, funksjonelt og teknisk. En internasjonal arkitektkonkurranse bør utlyses. Dragvolls prisbelønnede arkitektur framheves av flere av de fagmiljøene som er lokalisert der.

Kommunikasjon, trafikk og parkering

“Samlokaliseringsområdet vi snakker om er meget stort – en hel bydel – med betydelig gangavstand, i realiteten blir det to kanskje tre campus – Gløshaugen, Elvecampus og Øya” (AB-BHT). Avstanden mellom Dragvoll-miljøene og de andre blir dermed i realiteten ikke så mye kortere enn dagens 10-minutters busstur mellom Gløshaugen og Dragvoll. Når det gjelder fysiske hindre for samarbeid, mener svært mange at mye ville ha vært oppnådd med et effektivt og billig/gratis *interntransporttilbud* til Dragvoll. En studentuttalelse fra HF-IFS peker på at Dragvoll ligger transportmessig ufordelaktig til, spesielt for dem som ønsker å bruke sykkel. For de fleste er eneste alternativ i store deler av året overfylte og upålitelige busser. Ved en sentrumsnær lokalisering vil studentene uproblematisk kunne bosette seg i større deler av byen, som på Byåsen.

Sett fra Dragvoll stilles det spørsmål ved attraktiviteten ved å flytte fra frisk luft og romslige parkeringsforhold på Dragvoll til en av Trondheims mest forurensete gater. Sett fra Gløshaugen er utsiktene til enda dårligere *parkerings- og trafikkforhold* ikke ønskelig: ”Analysen mht. trafikkforholdene virker ikke troverdig. En eventuell næringsrettet utbygging på Øya i stedet for NTNUs utbygging vil ikke bringe et stort antall HF- og SVT-studenter til området. Allerede i dag er det stor morgentraffikk av bilene, syklende og gående i Gløshaugenområdet, og dette trafikkbildet vil forverres betydelig dersom mellom 10 og 20 000 HF- og SVT-studenter og ansatte i tillegg skal starte arbeidsdagen her omtrent på samme tidspunkt” (NT).

3. Økonomisk risiko

I høringsbrevet stilte Rektor spørsmålet ”I hvor stor grad og på hvilke måter spiller økonomien i samlokaliseringprosjektet en rolle for vurderingen av om det bør realiseres? Er noen av de foreslåtte lokaliseringalternativene mer økonomisk forsvarlige enn andre?”

Svært mange har ikke realitetsvurdert økonomien i de ulike campusalternativene. De lar være å kommentere dette eller konstaterer at ”økonomien er helt avgjørende for samlokaliseringprosjektet” (NTL) og at ”økonomisk risiko må tillegges avgjørende vekt” (NT-IBT). En annen måte denne holdningen uttrykkes på er ved at ”Det må være Styrets og ledelsens ansvar å ta stilling til økonomien i prosjektet. Styret kan ikke basere sin beslutning på den enkelte ansattes vurdering av tomteprisene på Dragvoll!” (IME-ITK). Flere påpeker også at det er vanskelig, og trengs økonomisk spesialkompetanse for å vurdere rapporten (HF-INL, IVT-IPK).

Høringsinstansene har altså i liten grad gått inn i detaljene mht. *grad* og *måte*. Svarene synes mer knyttet til *holdninger* til delspørsmålet om lokaliseringalternativenes relative økonomiske forsvarlighet.

Høringsinstansenes vurdering av om samlokaliseringprosjektet er økonomisk forsvarlig kan oppsummeres slik:

Ja, økonomien er forsvarlig	Nei, usikre beregninger	ikke realitetsvurdert / forutsettes tilfredsstillende ivaretatt
1,5 % (1 ⁷)	57,5 % (39 ⁸)	41 % (28 ⁹)

Oppfatninger av de økonomiske beregningene

Få instanser oppfatter reservasjonsløst beregningene som troverdige. Dette hovedinntrykket inneholder imidlertid også den klare nyansering av at ”Sannsynliggjøring av bærekraftig totaløkonomi må fungere som premiss for hvilket scenario som velges. Valg av campusløsning må først og fremst forstås som en strategisk beslutning” (AMU). Mange frykter at den økonomiske risikoeksponeringen ved samlokalisering er stor – kanskje for stor? – og tviler derved på om den lar seg realisere slik den er beskrevet.

Et betydelig antall høringsinstanser påpeker at de har dårlige forutsetninger for å gå dypt inn i problemstillingene, og inntrykkene favnes av utsagnet: ”Fakultetet forutsetter at en realisering av samlokaliseringprosjektet funderes på en solid finansieringsmodell som ikke medfører økonomisk risiko.” (DMF)

⁷ AB-BYPLAN.

⁸ AB-BKHT, DMF-ISM, HF, HF-FI, HF-IAR, HF-IHK, HF-IKM, HF-KULT, IME, IME-IDI, IME-ITEM, IME-IET, IVT-BAT, IVT-KT, IVT-IGB, IVT-IPK, IVT-IVM, NT, NT-IBI, NT-IBT, NT-IFY, NT-IMT, SVT, SVT-GEOG, SVT-IØT, SVT-ISØ, SVT-ISH, SVT-ISS, SVT-PED, SVT-PSY, SVT-SANT, SVT-PLU, SVT-NOSEB, UBiT, AMU, Forskerforbundet, NTL, PARAT, Tekna.

⁹ AB, AB-KIT, AB-BKFF, AB-BKPF, DMF, DMF-LKB, DMF-INM, HF-IMF, HF-IM, HF-INL, HF-ISK, IME-ELKRAF, IME-IMF, IME-ITK, IVT, IVT-EPT, IVT-IMT, IVT-IPM, NT-IKJ, NT-IKP, SVT-BEV, SVT-VILL, VM, DION, SiT, LMU, Studenttinget, HiST.

Hva knytter usikkerheten seg til?

Generell usikkerhet

Rundt et dusin av høringsinstansene uttrykker altså en generell usikkerhet, eksempelvis i form av utsagn som ”bekymring knyttet til realismen i de økonomiske beregningene.” (DMF-ISM). Det nevnes også av noen i den sammenheng en bekymring for at risikoen er overhengende for store tap som må dekkes gjennom innsparinger på kjerneaktivitet. (IVT-IGB), mens andre peker på nødvendigheten av å se på prosjektøkonomien i forhold til totaløkonomien for NTNU i årene framover og *alternative investeringsstrategier* for NTNU som fremragende innen 2020 (AB-BKPF).

Tomteverdier

Flere peker på at verdiene på tomtekjøp ved Gløshaugen ikke er medregnet i kostnadene, og stiller spørsmål ved salgsverdien av tomtearealene på Dragvoll: ”Anslaget mht. nåverdi synes å være satt relativt høyt, samtidig som følsomhet for endring i sentrale forutsetninger er betydelig... det er vanskelig å sammenlikne de ulike modellene med finansieringen av læringssenter og verdirealiseringen av tomteareal på Dragvoll (SVT-ISØ).

Høringssvaret fra NT skiller seg ut ved at de har innhentet en ekstern uttalelse fra et eiendomsfirma, og nytter denne til å hevde at ”Forventet resultat for NTNU i en-campusalternativet ... basert på estimerte tomtepriser i Elgesetergt og en vurdering av tomteverdiene på Øvre Jakobsli og Dragvoll, reduseres med ca. 640 mill. kr”.

Partnerallianse med privat aktør

Usikkerhet i forbindelse med partnerskapsmodellen er tema hos nesten ti av instansene. Det er i første rekke spørsmålet om hvordan et eventuelt underskudd vil påvirke prosjektet (SVT-ISS). Flere er opptatt av de mulige negative konsekvensene av partneralliansen. Konsekvensene kan være knyttet både til prosessen med å håndtere et slikt samløp i form av eventuelle rettstvister og til mulige endringer av forutsetninger underveis. Den største bekymringen synes knyttet til effektene på kjernevirksomheten hvis NTNU selv må dekke eventuelle underskudd hvis partneren går konkurs.

Noen få av instansene drøfter prinsipielle sider ved denne typen av finansiering, og hevder bl.a. at modellen med prosjektallianse/partnering er en kontroversiell strategi hvor fortjenesten til de private aktørene i praksis blir et fremtidig press mot driftsbudsjettene i de berørte virksomhetene, og hevder at påstandene om reduserte byggekostnader i slike allianser aldri er blitt vitenskapelige verifisert. NTNUs arealbehov bør kunne la seg realisere med institusjonene selv som byggherrer, og ved hjelp av midlertidig, statlig finansiering, mener NTL.

Offentlige bidrag fra kommune og stat

Usikkerheten på dette punktet omtales av et dusin av instansene, og er knyttet til kommunens bidrag, manglende forsikrende signaler fra stat/departement, den statlige finansiering av læringssenter, og det uheldige ved at NTNU synes å måtte bruke egne ressurser på å delfinansiere lokk over Elgesetergate.

I samlokaliseringsforslaget legges det opp til forskuttering av utgiftene til bygging av læringssenteret og refusjon over statsbudsjettet når NTNU rykker fram i utbyggingskøen.

Noen mener dette kan uthule det ansvar staten har for å finansiere universitets nødvendige infrastruktur (NTL, IVT-IPK, IME-IDI).

Fremtidige ekspansjonsmuligheter

Her knytter et dusin kommentarer seg til tapene av de enkle ekspansjonsmulighetene på Dragvoll, og/eller tap av ekspansjonsmuligheter på Gløshaugen – både for teknologi og de andre miljøene hvis det blir samling i Gløshaugenregionen.

Driftskostnader

Et par av instansene er tvilende til beregningene, og viser bl.a. til tilsvarende beregninger knyttet til daværende RiT2000, hvor en antatt besparing på 100 mill. kr/år i driftsutgifter er snudd til en tilsvarende økning (DMF-ISM), og at ”uten statlig medvirkning vil finansieringen av læringssenter belaste driften med 30–40 mill. kr/år” (SVT).

Bygge- og utviklingskostnader

Av de få som kommenterer dette, blir det både påpekt at byggekostnadene pr kvadratmeter ligger klart under kostnadene ved å bygge Realfagbygget (SVT-ISØ), og at Realfagbygget manglet mye på å gi plass til all den aktiviteten som var forutsatt i første planleggingsrunde. (IME). Det savnes også kostnadsoverslag for tidsbruken for ansatte på alle nivå knyttet til samlokaliseringsprosessen (IVT-IVM).

Andre areal-/bygningsmessige forhold

Teknologimiljøer savner prioritering av forbedring av egen aldrende og til dels ineffektiv bygningsstruktur (IVT-KT). Videre etterlyses redegjørelse både for forholdet mellom arealkrav iht. SCUP-rapporten og norske standarder og generelle arealkonsekvenser (Tekna), og uttrykkes uro for mulig nedskjæring av areal tiltenkt Dragvollfag (HF-ISK).

4. Samlet vurdering – samlokalisering kontra tocampusmodell

Med få unntak tar høringsinstansene stilling til hvorvidt de mener at NTNU bør satse på samlokalisering eller fortsatt tocampusmodell. Som det framgår av tabellen finner samlokaliseringsforslaget spesielt støtte i fagmiljøene ved AB og DMF. Studentene og Studentsamskipnaden går også inn for dette. Så å si alle fagmiljøene ved de øvrige fakultetene, samt arbeidstagerorganisasjonene mener at NTNU heller må satse på en videreutvikling av dagens to hovedcampuser.

De 68 høringsuttalelsene er plassert under de to hovedalternativene:

- en-campusmodell (EN) og
- tocampusmodell (TO).

Merknader er lagt inn der fortolkning har vært nødvendig for plasseringen mellom lokaliseringalternativene.

Høringsinstans	En	To	Kommentarer
Fakulteter med institutter/enheter			
Fakultet for arkitektur og billedkunst (AB)	X	(X)	”Eit fleirtal ved fak. er positive til samlokalisering. ...viktig med eit integrert universitet i byen. Dette betyr ikkje nødvendigvis at Dragvoll vert utan funksjon eller at ein må flytte. ... Ser for oss ei samling av fakultetet i aksen Gløshaugen–Midtbyen ... Alternativet med delvis sal av det store tomtområdet på Dragvoll til private utbyggarar, må vurderast som ei <u>ny</u> mellomløsning...”
Inst. for billedkunst – Kunstakademiet i Trondheim (AB-KIT)	?	-	”et univ. med møteplasser og kontakt med byen.”
Inst. for byforming og planlegging (AB-BYPLAN)	X		”noe aktivitet plasseres på Kalvskinnet.” Mindretall for tocampusløsn.
Inst. for byggekunst, form og farge (AB-BKFF)	X		
Inst. for byggekunst, historie og teknologi (AB-BKHT)		X	”Flertallet av instituttetsansatte er skeptiske til hvorvidt samlokalisering... er verdt prisen”
Inst. for byggekunst, prosjektering og forvaltning (AB-BKPF)	X		
Det medisinske fakultet (DMF)	X		
Inst. for kreftforskning og molekylær medisin (DMF-IKM)			(ikke levert uttalelse)
Inst. for laboratoriemedisin, barne- og kvinnesykdommer (DMF-LBK)	X		
Inst. for nevromedisin (DMF-INM)	X		
Inst. for samfunnsmedisin (DMF-ISM)		X	
Inst. for sirkulasjon og bildediagnostikk (DMF-ISB)			(ikke levert uttalelse)
Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag (DMF-HUNT)			(ikke levert uttalelse)
Det historisk-filosofiske fakultet (HF)		X	1B
Inst. for arkeologi og religionsvitenskap (HF-IAR)		X	1B
Filosofisk inst. (HF-FI)		X	
Inst. for historie og klassiske fag (HF-IHK)		X	1B
Inst. for kunst- og medievitenskap (HF-IKM)		X	
Inst. for moderne fremmedspråk (HF-IFS)		X	1B
Inst. for musikk (HF-IM)	X		Ønsker eget bygg for kunstnerisk-estetiske fag nær kulturlivet.
Inst. for nordistikk og litteraturvitenskap (HF-INL)		X	
Inst. for språk- og kommunikasjonsstudier (HF-ISK)		X	
Inst. for tverrfaglige kulturstudier (HF-KULT)		X	(1B) ”...kraftfull parallell utvikling”

Fakultet for informasjonsteknologi, matematikk og elektroteknikk (IME)		X	
Inst. for datateknikk og informasjonsvitenskap (IME-IDI)		X	Vektlegger offentlig finansiering av universitetet
Inst. for elektronikk og telekommunikasjon (IME-IET)		X	
Inst. for elkraftteknikk (IME-ELKRAF)		X	
Inst. for matematiske fag (IME-IMF)		(X)	Ulike syn blant ledere (svak overvekt for encampus) og ansatte (mot encampus).
Inst. for teknisk kybernetikk (IME-ITK)		X	
Inst. for telematikk (IME-ITEM)		X	Vektlegger off. finansiering av universitet
Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi (IVT)		X	
Inst. for bygg, anlegg og transport (IVT-BAT)		X	Dragvollområdet mer attraktivt for framtidig utvikling enn en utvidelse sør for Gløshaugen.
Inst. for energi- og prosesseteknikk (IVT-EPT)		X	
Inst. for geologi og bergteknikk (IVT-IGB)		X	
Inst. for konstruksjonsteknikk (IVT-KT)		X	
Inst. for marin teknikk (IVT-IMT)		X	
Inst. for petroleumsteknologi og anvendt geofysikk (IVT-IPT)			(ikke levert uttalelse)
Inst. for produksjons- og kvalitetsteknikk (IVT-IPK)		X	
Inst. for produktdesign (IVT-IPD)			(ikke levert uttalelse)
Inst. for produktutvikling og materialer (IVT-IPM)		X	
Inst. for vann- og miljøteknikk (IVT-IVM)		X	
Fakultet for naturvitenskap og teknologi (NT)		X	
Inst. for biologi (NT-IBI)		X	
Inst. for bioteknologi (NT-IBT)		X	1A
Inst. for fysikk (NT-IFY)		X	"...beholde og videreutvikle Dragvoll"
Inst. for kjemi (NT-IKJ)		X	
Inst. for kjemisk prosesseteknologi (NT-IKP)		X	
Inst. for materialteknologi (NT-IMT)		X	
Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse (SVT)		X	
Program for bevegelsesvitenskap (SVT-BEV)	X		
Geografisk inst. (SVT-GEOG)	-	-	"...delte meninger"
Inst. for industriell økonomi og teknologiledelse (SVT-IØT)		X	
Program for lærerutdanning (SVT-PLU)		X	
Pedagogisk inst. (SVT-PED)		X	
Psykologisk inst. (SVT-PSY)	-	-	Argumenterer for og imot
Inst. for samfunnsøkonomi (SVT-ISØ)		(X)	"uten en klarere forståelse av gevinstene framstår samlokalisering som et risikabelt prosjekt"
Sosialantropologisk inst. (SVT-SANT)		X	

Inst. for sosialt arbeid og helsevitenskap (SVT-ISH)		(X)	"positive til en en-campusløsning, men kan ikke gå for løsningen som vises i mulighetsanalysen..."
Inst. for sosiologi og statsvitenskap (SVT-ISS)		X	
Norsk senter for barneforskning (SVT-NOSEB)		X	
Forskningsenheten Voksne i livslang læring (SVT-VILL)		X	

Andre enheter, samt utvalg på NTNU-nivå			
Vitenskapsmuseet (VM)	-	-	”VM mener at en campusutvikling på Kalvskinnset vil gagne NTNUs langsiktige utviklingsplaner, helt uavhengig av hvilken løsning man ellers velger.”
Universitetsbiblioteket (UBiT)	-	-	
Arbeidsmiljøutvalget (AMU)	-	-	Drøfter lærings- og arbeidsforhold, uavhengig av samlokalisering
Læringsmiljøutvalget (LMU)	-	-	Drøfter momenter sentrale i framtidens læringsmiljø, uavh. av campusløsning
Studentdemokratiet ^{a)}			
Studenttinget NTNU (STI)	X		
Arbeidstakerorganisasjoner m.m.			
AFAG			(ikke levert uttalelse)
DION	-	-	Drøfter utfordringer for doktorgradstudentene uavhengig av campusløsning
Fagbibliotekforeningen			(ikke levert uttalelse)
Forskerforbundet ved NTNU		X	Skeptisk til partnering.
LVS			(ikke levert uttalelse)
Lærerforbundet			(ikke levert uttalelse)
NITO			(ikke levert uttalelse)
Norsk sykepleierforbund			(ikke levert uttalelse)
NTL/forening 92 – NTNU		X	Skeptisk til partnering. Vektlegger off. finansiering, NTNU som egen byggherre.
PARAT NTNU		X	
Tekna DK Midt-Norge		X	
Eksterne aktører og samarbeidspartnere			
SINTEF			(ikke levert uttalelse)
Høgskolen i Sør-Trøndelag (HiST)	X		
Studentsamskipnaden (SiT)	X		
Sør-Trøndelag fylkeskommune			(ikke levert uttalelse)

^{a)} Studentorganer uten formell høringsinvitasjon, som studentrådene ved NT, IME og HF, studenter ved DMF i allmøte og studenter ved Inst. for moderne fremmedspråk, slutter seg alle til encampusmodellen. Studentrådet ved NT kvalifiserer sin tilslutning med å påpeke at en rekke andre tiltak kan ha vel så stor påvirkning på omdømme og rekruttering, mens studentrådet ved HF forutsetter at det opprettholdes full faglig fokus under flytteprosessen.

5. Veien videre

Flertallet av høringsinstansene går inn for at NTNU videreutvikles med to hovedcampus. Hovedgrunnen er økonomisk usikkerhet og at man ikke kan se at gevinstene ved samlokalisering forsvarer ressursbruken i form av lederoppmerksomhet bort fra kjernevirksomheten.

Flere uttrykker bekymring for den videre prosessen og for den faglige utviklingen ved NTNU framover. ”Hvis Styret uten tilstrekkelig støtte fra de ansatte skulle vedta samlokalisering, vil det splitte NTNU og skape langsiktige samarbeidsproblemer mellom Styret og de operative delene av universitetet” (HF-KULT). ”Slik vi vurderer dette er det

en sentral oppgave for NTNUs ledelse/styre å arbeide for sterkere positiv motivasjon for felles aksepterte ambisjoner” (SVT-IØT). ”SVT er bekymret for at samlokalisering-prosjektet vil virke som et negativt mobiliseringsprosjekt som tapper organisasjonen for energi og pågangsmot.” Faglige ambisjoner derimot kan virke motiverende. Visjonen ”Internasjonalt fremragende 2020” ser ut til å være det, ikke minst innenfor den teknisk-naturvitenskapelige hovedprofilen.

Dragvoll-miljøenes arealmessige behov er godt dokumentert i utredningsrapporten. Fagmiljøene gjør samtidig oppmerksom på flere *andre behov* som de mener er viktigere enn et sentralt læringscenter på Gløshaugen slik som:

- oppgradering og omdisponering av areal på Gløshaugen
- tilrettelegging for et desentralisert læringsmiljø nær fagmiljøene
- samling av de utøvende kunstnerisk-estetiske fagene
- tilgang på samhandlingsarenaer – internt og eksternt

Noen få fagmiljøer mener vi bør spare *Dragvoll* for framtidig ekspansjon og randsonevirksomhet (IME-IDI). Flertallet ser derimot ut til å mene at det er mulig å:

- beholde et tilstrekkelig ekspansjonsareal på Dragvoll, og
- få til en vitalisering av området med bydelsutvikling og tilrettelegging for randsonevirksomhet, og
- realisere noen av verdiene på Dragvoll for å få den kapital som er nødvendig ”for en gradvis behovsprøvd utvikling av bygningsmassen” (IVT-ELKRAF).

I høringsrunden er noen behov og ønsker meldt inn, men den synliggjør behovet for en mer *systematisk behovsvurdering og helhetlig prioritering*. Det avgjørende er hvilke tiltak som konkret vil bidra til å forbedre kvaliteten i kjernevirksomheten i lys av NTNUs strategi og faglige prioriteringer framover. Følgende sitat oppfattes som representativt for flertallets holdning:

”En videreutvikling av tocampusmodellen, finansiert gjennom salg av tomter og bydelsutvikling på Dragvoll vil ha langt lavere økonomisk risiko, sikre utvidelsesmuligheter i fremtiden, skape tro på et NTNU i fremgang og forstyrre minst det NTNU bør prioritere mest: forskning og undervisning. NTNU bør videreutvikles ved en trinnvis utbygging med basis i dagens tocampusmodell” (IME-IET).